

Psychopatologia rozwoju - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Psychopatologia rozwoju
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-PpR-W-S14_pNadGenSXCEU
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia / Psychologia pracy, organizacji i zarządzania
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Prezentowanie zjawisk patologicznych na tle normy rozwojowej. Opis zaburzeń rozwoju u dzieci i młodzieży wraz z ich możliwymi przyczynami i odległymi następstwami. Wskazanie zmienności procesów patologicznych w ciągu życia, a także możliwości profilaktyki i postępowania terapeutycznego.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu rozwoju człowieka w cyklu życia oraz biologicznych podstaw zachowania.

Zakres tematyczny

Specyfika psychopatologii rozwojowej: Przedmiot zainteresowań psychopatologii rozwojowej i jej powiązania z innymi obszarami psychologii. Historyczno-kulturowy kontekst psychopatologii rozwoju. Nowe trendy w psychopatologii rozwoju. Kryteria diagnostyczne a dymensjonalne ujęcie zaburzeń u dzieci.

Wielorakie uwarunkowania zaburzeń rozwoju: czynniki biologiczne, środowisko rodzinne, sytuacje traumatyczne. Rozpoznawanie i interpretacja zaburzeń u dzieci i młodzieży w kontekście historii indywidualnego rozwoju. Ciągłość rozwoju – związek między doświadczeniami dzieciństwa a zaburzeniami w późniejszych okresach rozwojowych.

Czynniki ryzyka i czynniki ochronne w przebiegu rozwoju dzieci i młodzieży. Podatność i odporność. Rola stresu.

Dziecko w środowisku rodzinnym: pozytywny i negatywny wpływ systemu rodzinnego na rozwój dzieci i młodzieży (m.in. rozwód rodziców, uzależnienie rodziców, narodziny młodszego dziecka w rodzinie, rywalizacja z rodzeństwem). Reakcje rodziny na przewlekłą chorobę u dziecka.

Doświadczenia urazowe i ich konsekwencje dla rozwoju dzieci: przemoc wobec dzieci – maltretowanie fizyczne i molestowanie seksualne, separacja od rodziców, utrata rodziców, doświadczenie katastrofy.

Procesy adaptacji i dezadaptacji i ich rola w rozwoju. Odporność i zaburzenia w świetle psychopatologii rozwojowej.

Kryzysy w rozwoju: kryzys tożsamości, kryzys wieku średniego, niezdolność do realizacji zadań rozwojowych, tendencje samobójcze, reakcje na utratę i żałobę.

Całościowe zaburzenia rozwoju. Eksternalizacja i internalizacja problemów u dzieci i młodzieży. Uwarunkowania, objawy, mechanizmy zaburzeń, konsekwencje dla funkcjonowania dziecka.

Specyficzne problemu w przebiegu rozwoju: dzieci rodziców przewlekle chorych, z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych.

Psychopatologia rozwojowa w kontekście profilaktyki i terapii.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny. Pogadanka, metoda przypadków, praca z książką, prezentacja, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, dyskusja wielokrotna.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student jest otwarty na poszukiwanie indywidualnych dróg profilaktyki i terapii zaburzeń rozwojowych u dzieci i młodzieży.	• K_K01	• Sprawdzian pisemny, kolokwium, aktywność na zajęciach, prezentacja, analiza przypadku	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi ocenić negatywny wpływ sytuacji rodzinnej i wydarzeń życiowych na rozwój dziecka i zaprojektować działania profilaktyczne.	• K_U02	• Sprawdzian pisemny, kolokwium, aktywność na zajęciach, prezentacja, analiza przypadku	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi wyjaśnić podstawowe założenia psychopatologii rozwoju, wskazać i wyjaśnić biologiczne podłoże zaburzeń rozwoju. Student potrafi opisać obraz kliniczny poszczególnych zaburzeń rozwoju i wyjaśnić mechanizm ich powstawania. Student potrafi zinterpretować zaburzenia rozwojowe w szerokim kontekście środowiskowym, kulturowym i w kontekście indywidualnej historii rozwoju dziecka.	• K_W01 • K_W02 • K_W09	• Sprawdzian pisemny, kolokwium, aktywność na zajęciach, prezentacja, analiza przypadku	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład kończy się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia będzie sprawdzian. Warunkiem zaliczenia sprawdzianu jest 70% poprawności uzyskanych wyników.

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem z oceną. Każdy student przedstawi krótką prezentację na temat wybranych zaburzeń rozwoju lub analizę przypadku. Wystąpienie będzie oceniane. Oceniane także będą wypowiedzi studentów podczas dyskusji. Warunkiem zaliczenia jest pozytywne zdanie kolokwium.

Ocena końcowa będzie średnią arytmetyczną z przedstawionych powyżej form sprawdzenia wiedzy w ramach wykładów i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

- Białecka-Pikul M. (2011). Psychopatologia rozwojowa jako dziedzina badań nad rozwojem atypowym, „Psychologia Rozwojowa”, tom 16, nr 3, s. 15-25.
- Kendall Ph. (2004), Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP.
- Meyer R. (2003), Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
- Namysłowska I. (red.) (2004), Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: PZWL.
- Oleszkowicz A. (2006). Bunt młodzieńczy: uwarunkowania, formy, skutki . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
- Paśniewska – Kuć Z. (1995), Pomyślne rokowania w nerwicy natrętw. Warszawa: Wydawnictwo EMOL.
- Pfiffner L. (1996). Wszystko o ADHD. Poznań: Zysk i S-ka.
- Radziwiłłowicz W. (2010), Depresja u dzieci i młodzieży. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Radziwiłłowicz W, Sumiła A. (red.) (2006), Psychopatologia okresu dorastania. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Seligman M., Walker E., Rosenhan D. (2001), Psychopatologia. Poznań: Zysk i S-ka.
- Wolańczyk T, Komender J. (2005). Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Warszawa: PZWL.
- Marceli D. (2013) Psychopatologia wieku dziecięcego, Elsevier.

Literatura uzupełniająca

- Cierpiałkowska L. (2007), Psychopatologia. Warszawa: Scholar.
- Daniels S., Piechowski M.M.(red.) (2009). Living with intensity. Understanding the Sensitivity, Excitability, and Emotional Development of Gifted Children, Adolescents, and Adults . Scottsdale: Great Potential Press.
- James B. (2003). Leczenie dzieci po urazach psychicznych. Warszawa: PARPA.
- Łoś Z. (2010). Rozwój psychiczny człowieka w ciągu całego życia. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Olechnowicz H. (1997). Opowieści terapeutów. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Parker J., Randall P. (2010). Autyzm. Jak pomóc rodzinie. Gdańsk: GWP.
- Grzegorzewska. I. (2013). Odporność psychiczna dzieci alkoholików. Warszawa: WN SCHOLAR.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 27-07-2016 14:56)

